

Mateřská škola Klenovice na Hané , příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„Poznáváme svět se skřítkem Medovníčkem“

Naše motto : „ Nejlepším darem dítěti je čas, který mu věnujeme „

Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu s požadavky na předškolní vzdělávání vyplývající z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Konečná verze projednána na pedagogické a provozní radě dne 30.8.2019

Vydala : ředitelka Miroslava Zapletalová

Platnost od 1.9.2019 na období pět let

Miroslava Zapletalová , ředitelka MŠ

OBSAH DOKUMENTU :

1) Identifikační údaje o škole	str. 1
2) Obecná charakteristika školy	str. 2 - 3
3) Podmínky vzdělávání	str. 4 - 8
4) Organizace vzdělávání	str. 9 - 10
5) Charakteristika vzdělávacího programu	str. 11 - 12
6) Obsah vzdělávání	str. 13 – 26
7) Evaluační systém	str. 27 – 28
8 Přílohy - neveřejné	

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy : **Mateřská škola Klenovice na Hané, příspěvková organizace**

Adresa : **Klenovice na Hané 3, 798 23** *Telefon :* **606059444**

E-mail adresa : **msklenovicenahane@seznam.cz , msklennh@posta.pvskoly.cz**

ID datové schránky : **pyeksvz**

Druh a typ školy : **dvojtrídni mateřská škola s celodenním provozem**

Právní forma : **příspěvková organizace** (jako právní subjekt od 1.1.2003)

IČO : **75020386** *DIČ :* **CZ 75020386**

Identifikátor právnické osoby : **600 119 289** *IZO :* **107 610 078**

Součást školy : **školní jídelna bez kuchyně – výdejna** *IZO :* **172000688**
Kapacita 51 strážníků

Cílová kapacita školy : **46 dětí**

Počet pedagogických pracovníků : **4**

Počet provozních zaměstnanců: **2**

Ředitelka školy : **Miroslava Zapletalová**

Adresa : **Klenovice na Hané 266, 798 23** *Telefon :* **774127626**

Zřizovatel : **Obec Klenovice na Hané**

Právní forma : **obec** *IČO :* **00288349**

Adresa : **Klenovice na Hané 3 , 798 23** *Telefon :* **582 384 164**

Starosta obce : **Stanislav Cetkovský**

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše samostatná dvojtřídní mateřská škola je umístěna uprostřed vesnice, která má přibližně 800 obyvatel. Nachází se 12 km od města Prostějova, na hlavní trase směr Prostějov – Zlín. Mateřská škola jako výchovná instituce, začala v naší obci působit v roce 1940. V úplných začátcích byla umístěna ve třídě místní základní školy, později již do přízemí obecního úřadu.

Od září 1975 do r.1998 byla dokonce školou dvoutřídní. Od školního roku 1998/1999 se z důvodu poklesu počtu dětí stala opět školou jednotřídní. Přízemní místnosti obecního úřadu však nebyly vyhovující jak z důvodů prostorových, tak hygienických. Místnosti směřovaly na sever, obvodové zdivo bylo vlhké, obtížné bylo především neustálé přecházení s dětmi přes veřejnou chodbu, která spojovala prostory školy. Díky velmi dobré spolupráci s naším zřizovatelem – obcí Klenovice na Hané, se nám podařilo v roce 2002 tento problém vyřešit. Společnými silami jsme během prázdnin zrekonstruovali ve dvoře obecního úřadu obecní budovu a vznikla tak nová, moderní a prostorná mateřská škola, ve které byl provoz zahájen od školního roku 2002/2003.

Počet dětí ve vesnici ale stále vzrůstal, stěhují se do nových bytů nové rodiny a tak od školního roku 2018/2019 je vše opět jinak. Zřizovatel – obec Klenovice na Hané zajistil rozšíření a v rámci projektu byla přistavěna nová budova. Naše MŠ je opět po dlouhých letech dvojtřídní. Cílová kapacita školy je 46 dětí. První třídu může navštěvovat až 28 dětí, 2.třídu dětí 18.

Budova je přízemní, bezbariérová, dostatečně prostorná. Škola je moderně vybavená, splňuje veškeré bezpečnostní i hygienické požadavky.

Skladba místností : 1.třída - prostorná herna, třída – jídelna, samostatná lehárna, sociální zařízení + umývárna pro děti, šatna dětí, výdejna stravy, kancelář ředitelky, sociální zázemí pro zaměstnance, šatna pro zaměstnance + místnost pro vytápění, vstupní chodba.

2.třída – vstupní hala, šatna dětí + personálu, sociální zázemí pro zaměstnance, WC + umývárna pro děti, prostorná herna + třída, výdejna stravy, bezbariérové WC.

Na škole působí celkově 6 zaměstnanců, čtyři pracovnice pedagogické (včetně ředitelky), dvě pracovnice správní. Strava je dovážena denně ze ŠJ při ZŠ Klenovice na Hané.

Hlavním kladem je lokalita, ve které je škola umístěna – klidné místo, dostatečně vzdálené od hlavní silnice. Okna třídy směřují na východ a jih, v bezprostřední blízkosti je školní dvorek a travnatá zahrada o rozloze 1 266 m².

Vzhledem k tomu, že naše obec leží uprostřed přírody – obklopují ji pole, hájky, zahrady, snažíme se tuto lokalitu bohatě využít. V tomto prostředí se můžeme s dětmi po celý rok pohybovat, pozorovat změny v přírodě, její zákonitosti a plnit tak spoustu úkolů prakticky v reálu. Bohatě využíváme prostornou školní zahradu k rekreačnímu pobytu dětí, školní dvorek na cvičení, hry, vzdělávací činnosti a různé společné akce.

V obci máme také hezky upravené sportovní hřiště, od letošního roku s novými sportovními prvky pro děti (houpačky, skluzavky, průlezky aj.), které také bohatě využíváme. S dětmi chodíme cvičit i do nové sportovní haly a tělocvičny ZŠ.

Společenské prostředí využíváme pro praktické činnosti i poznávání dětí - zařazujeme různé exkurze, např. do místního zahradnictví, zemědělského družstva, k místním hasičům apod.

Spolupráce školy : velmi si vážíme především **spolupráce se zřizovatelem**, která je na velmi dobré úrovni. Svědčí o tom především vybudování nové mateřské školy, ocenění i podpora naší práce ze strany obce, společný zájem o zvelebení okolí MŠ. Zřizovatel nám dává dostatečný prostor i finanční prostředky na dovybavení školy. My se zase snažíme kvalitně v obci mateřskou školu prezentovat. Děti recitují na vítání občánků, přispívají svým programem na různých akcích v obci - jako je např. setkání se seniory, rozsvícení vánočního stromu aj.

Vystavujeme dětské práce ve vstupní chodbě obecního úřadu, na podzimní, velikonoční i vánoční výstavě v obci. Od r.2016 přispíváme články do Klenovického zpravodaje.

Spolupráce se ZŠ je na dobré úrovni, – navštěvujeme s předškoláky I.třídu. Děti se blíže seznamují s prostředím školy při pravidelném cvičení v tělocvičně. Ze ZŠ přichází p. učitelka I.třídy děti pozvat k zápisu, blíže se s nimi seznámit. Ředitelka MŠ je přítomna zápisu dětí do I.třídy ZŠ. Ze strany ZŠ jsou nabízeny rodičům nastávajících prvňáků informační schůzky, „školičky nanečisto“.

Taktéž spolupráce s ***Pedagogicko psychologickou poradnou v Prostějově a Speciálně pedagogickým centrem v Prostějově*** je na dobré úrovni . Spolupracujeme také se speciálním psychologem

Mgr. Svatavou Vyhlídalovou z Olomouce, kterou zveme i na různé přednášky a besedy s rodiči.

Dle zájmu rodičů můžeme zprostředkovat vyšetření dětí.

Spolupráce s logopedy : rodiče jsou informováni o důležitosti logopedické péče pro děti s různými vadami výslovnosti . Spolupráce s logopedkou Mgr. Janou Fialovou je na velmi dobré úrovni. Depistáž provádíme u dětí od 4 let věku..

Rodiče mají k dispozici i materiály a možnost návštěvy se svými dětmi v ambulanci v Prostějově.

Spolupráce s MěÚ Němčice nad Hanou – zajišťování pravidelných kulturních představení pro děti (1krát měsíčně)

Spolupráce se Schola servis Prostějov a AVDO Olomouc - semináře

Spolupráce s Českým svazem ochránců přírody Regionálním sdružením IRIS v Prostějově

S Ornitologickou stanicí ORNIS v Přerově

Se ZOO parkem Vyškov , sdružením Děti Na větvi

S Centrem ekologických aktivit Sluňákov

Spolupráce s rodiči - rozpracována vždy samostatně na stávající školní rok

- viz příloha - Plán spolupráce s rodiči.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1. Věcné podmínky
2. Životospráva
3. Psychosociální podmínky
4. Organizace
5. Řízení mateřské školy
6. Personální a pedagogické zajištění
7. Spoluúčast rodičů

ad 1) Věcné (materiální) podmínky

Naše mateřská škola je účelové , bezbariérové zařízení .

Odpovídá všem současným hygienickým a bezpečnostním normám a předpisům. Vyhovuje po stránce uspořádání prostorových podmínek, čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, hlučnosti i vybavení .

Interiér je vybaven novým, vkusným zařízením. Na výzdobě prostředí se podílí i děti – výrobky z keramiky na zdi, výtvarné práce na sítích a nástěnkách v šatně, kde je mohou zhlédnout rodiče. Hračky a pomůcky jsou vybírány velmi uvážlivě, odpovídají počtu dětí i jejich věku. Jsou zdravotně nezávadné a bezpečné, postupně jsou dokupovány. Hračky jsou v **hernách** umístěny převážně tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát. Herny skýtají možnosti ke skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dále je zde umístěn klavír, uzavřené i otevřené skřínky, část tělovýchovného náčiní a náradí, audiovizuální technika, pískovnička aj.

Ložnice dětí v 1.třídě je oddělena od herny stahovací stěnou, je opatřena stohovatelnými lehátky a skříněmi na uložení lůžkovin s větracími otvory. Je situována (spolu se šatnou a umývárnu na sever), ostatní místnosti jsou na jih, takže jsou slunné. Okna máme opatřena žaluziemi i sítěmi.

Ložnice je od šk. roku 2012/2013 používána i jako denní místnost – souvislost s navýšením kapacity na 28 dětí.

Ve druhé třídě, kde jsou starší děti s kratší potřebou spánku, jsou denně rozdělávány matrace .

Jsou zde opět odvětratelné skříně na lůžkoviny.

Třídy jsou vybaveny stolky a židličkami (o nestejně výši – přizpůsobeno dětem podle vzrůstu), otevřenými i uzavřenými skřínkami , kde je umístěn výtvarný a pracovní materiál, tak aby se děti orientovaly v jeho uložení. Třídy zároveň slouží jako jídelna.

Hygienické zařízení pro děti v obou třídách je zdravotně nezávadné, bezpečné.

V umýárně v 1 třídě je 6 umyvadel, 5 WC, 2 pisoáry a sprchový kout.

V umýárně ve druhé třídě jsou 4 umyvadla, 3 WC + 1 pisoár, sprchový kout.

V **šatnách** si děti ukládají oděvy do samostatně oddělených šatních skříněk s háčky a ramínky.

Mají své stálé místo opatřené značkou.

Počet skříněk : šatna 1.třída – 28, šatna 2.třída – 18.

Výdejny stravy slouží k přípravě přesnídávek a výdeji stravy, která je denně dovážena ze školní jídelny při ZŠ Klenovice na Hané .

Výdejny jsou moderně vybavené dle platných hygienických předpisů nerezovým zařízením, mikrovlnou troubou , sporákem, chladničkou a myčkou na nádobí. Je zde výdejní okénko.

V **úklidové místnosti** je umístěna nerezová výlevka , úklidové prostředky a pomůcky.

Šatna personálu je vybavena samostatnými uzavíratelnými skřínkami pro zaměstnance, zároveň slouží jako místnost s topným zařízením , obsluhu a dozor zajišťuje ředitelka školy.

Na šatnu navazuje **sociální zázemí pro zaměstnance** , zde je umístěna také pračka, která slouží pro potřebu školy (praní ručníků, ložního povlečení, utěrek, pracovních oděvů aj.).

V **kanceláři ředitelky a ve 2. třídě** máme k dispozici počítač s tiskárnou a kopírkou.

Ve druhé třídě je k dispozici notebook + tiskárna s kopírkou.

Velkou výhodou je pro nás prostorný **dvorek a zahrada** o rozloze 1 266m² , které navazují přímo na budovu MŠ. Dvorek i zahradu využíváme převážně ke cvičení a volným hrám dětí, taktéž k sezónním činnostem (v létě - bazén, mlhovitě, v zimě – hry se sněhem apod.) Zahrada je travnatá , osázená tujemi, jehličnany i ovocnými stromy . Vybavena je pískovištěm, houpačkami, dvěma domečky na hračky, dvěma altány, skluzavkou, prolézací stěnou, tabulemi na kreslení. K dispozici je plocha pro jízdu na koloběžkách a odrážedlech, hru s míči, švihadly apod. Dále je zde multifunkční sestava se skluzavkou „Lod“, dvě houpadla na pružině , dvě houpačky „hnízd“, trampolína, sestava s prolézacím tunelem „Vláček“ Nové sestavy dřevěných lavic a stolků využíváme ke hrám, kreslení, na jaře a v létě i ke stolování a v neposlední řadě při společných akcích.

ad 2) Životospráva

- Pro děti je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád , který je ale současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (rodiče mohou např. přivádět dítě podle svých možností), také aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ.
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava , která je denně dovážena ze ŠJ při ZŠ Klenovice. Děti jsou vedeny ke zdravému stravování, do jídla nejsou v žádném případě nuceny. Mezi pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je zajištěn pitný režim, během celého dne je k dispozici dostatek tekutin (čaje, šťávy, vitamínové nápoje) – systém je samoobslužný. Obohacujeme dětský jídelníček i ze zdrojů ze školní zahrady (jablka, ořechy).
- Všechny pracovnice školy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku. Pobyť venku je přizpůsoben okamžité kvalitě ovzduší, aktuálním povětrnostním podmínkám. Děti mají dostatek pohybových aktivit, volného pohybu nejen venku, ale i v interiéru mateřské školy (k pohybovým aktivitám využíváme nejen školní dvorek a zahradu, ale i tělocvičnu místní ZŠ, školní hřiště, hřiště s umělým povrchem, tělocvičnu v novém sportovním areálu, hrací koutky v obci (skluzavky, průlezký...). Okolí naší vesnice je vhodné také pro delší vycházky do přírody – hájek, remízky .
- V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí , do spánku nejsou nuceny . Ke klidnému odpočinku s hračkou na lehátku využíváme poslech pohádek, relaxační hudbu, popř. nabízíme jiný klidný program mimo lehárnu.

ad3) Psychosociální podmínky

Naší prioritou je, aby se děti cítily v prostředí naší mateřské školy spokojeně, jistě a bezpečně. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná tolerance, ohleduplnost a zdvořilost , vstřícná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Velkou pozornost věnujeme **adaptačnímu postupu** – nově příchozí dítě má možnost postupně si zvyknout na nové prostředí a situaci. Seznamuje se s novými prostory nejprve např. s rodičem, později zůstává na kratší časový úsek samo apod. Vždy je přihlíženo k individuálním potřebám a reakcím dítěte. Když je dítě dostatečně zadaptováno dbáme i nadále na:

- rovnocenné postavení všech dětí , žádné z nich není zvýhodňováno nebo znevýhodňováno
- nepřístupné je podceňování nebo zesměšňování

- uplatňování pedagogického stylu , který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Není s nimi manipulováno, vyhýbáme se zbytečnému organizování, časovým prostojům, podporování nezdravé soutěživosti mezi dětmi . Eliminujeme spěch a stres, snažíme se navozovat situace pohody, klidu, relaxace, vzájemné důvěry a porozumění.
- respektování potřeb dětí , vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám – blízká a pochopitelná tematika, přiměřeně náročná, založená na prožitku
- podporu důvěry dítěte v sebe sama , ze strany pedagoga převažuje pozitivní hodnocení , rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou ohleduplnost, toleranci , pomoc kamarádovi, snažíme se, aby naše škola a kolektiv v ní byl kamarádkým prostředím, kde jsou děti spokojené a kam se rády vrací
- volnost a svobodu dětí ve třídě, která je vyvážená nezbytnou mírou nutnosti dodržovat určitý řád společná pravidla

Považujeme za důležité , aby se dítě na vytváření společných pravidel přímo podílelo , ve třídě a v herně je máme připomenuta piktogramy , v šatně na nástěnce si mohou přečíst rodiče :

Maminko a tatínku, víš, že vím ?

1. Že věci mají své místo – uklízím.
2. Že mám rád(a) lidi, děti, kamarády – zdravím.
3. Že když něco dostanu – poděkuji.
4. Že když po něčem toužím – poprosím.
5. Že když někdo spolu hovoří – neskáču jim do řeči.
6. Že když pro mne přijdeš - umím se oblékat sám.
7. Že jsem slušné dítě – nemluvím hrubě.
8. Že šetřím zdraví sobě i dětem – nekřičím.
9. Že nikoho nebiji – umím se domluvit.
10. Že neberu co mi nepatří – byla by to krádež.
11. Že mluvím pravdu – nelíbí se mi lhaní.
12. Že když na něco nestačím – poprosím o pomoc.

ad 4) Organizace

Organizační zajištění chodu mateřské školy :

- Nově přichozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim, je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost se uchýlit do klidného koutku, neúčastnit se společných činností, mít soukromí při osobní hygieně apod.
- Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- Žádné dítě není zvýhodňováno, osobní svoboda je vyvážená s nezbytnou mírou omezení spojenou s dodržováním pravidel
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity, zdravotně preventivní cvičení, pohybové chvílky, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které naše MŠ organizuje nad rámec běžného programu
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním a vzdělávacím potřebám a možnostem

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je kvalitní – neustále se snažíme zkvalitnit a doplňovat pomůcky, hračky), pomůcky jsou k činnostem připravovány včas. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se do činností zapojily z vlastního zájmu, aktivně, měly možnost pracovat svým tempem

- Učitelky vytvářejí podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, v žádném případě děti nepřetěžujeme, zbytečně neorganizujeme, necháváme jim vlastní prostor, nepodporujeme nezdravou soutěživost .
- Program dne máme uspořádán tak, aby byl dostatečně pružný, umožnil reagovat na individuální možnosti a zájmy dětí, na aktuální situaci

PROGRAM DNE

- 6.40 - 8.45 Scházení dětí, volné hry dle vlastní volby dětí, popř. s nabídkou podnětů, skupinové činnosti
- 8.45 - 9.00 Uklidnění, „ranní kruh“
- 9.00 - 9.15 Pohybová chvilka – pohybové hry, říkanky s pohybem, zdravotní cviky , rozvoj obratnosti, lokomoce, rovnováhy, posilování svalových skupin .
- Jednou týdně tělovýchovné činnosti na nářadí, předškolní děti dle domluvy - cvičení v tělocvičně ZŠ nebo ve sportovním areálu na hřišti)
- 9.15 - 9.30 Hygiena, přesnídávka
- 9.30 - 9.50 Volné i řízené vzdělávací činnosti
- 9.50 - 10.00 Příprava na pobyt venku
- 10.00- 12.00 Pobyt venku (školní zahrada, dvorek, vycházky do okolí spojené s poznáváním přírody , aktivním pohybem)
Je přihlíženo ke klimatickým a rozptylovým podmínkám.
- 12.00 - 12.30 Převlékání, hygiena , oběd
- 12.30 - 13.00 Hygiena, příprava na spánek, uklidnění, poslech pohádky - relaxační hudby
- 13.00 - 14.15 Spánek, odpočinek , popř. klidové činnosti
(respektování věkových a individuálních potřeb dětí)
- 14.15 - 15.00 Vstávání, převlékání, popř. Tv chvilka, hygiena, svačina
- 15.00 - 16.10 Volné hry, zábavné činnosti, dle příznivých podmínek pobyt na školní zahradě, rozcházení dětí

Časy jsou pouze orientační; učitelky pružně reagují na momentální situaci, aktuální událost apod. Pevné časy jsou pro podávání jídla a odpočinku – respektování biorytmu.

ad 5) Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků školy jsou jasně vymezeny
- Snahou ředitelky je vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektovat náměty a názory spolupracovníků , motivovat je k spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách programu
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy . Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
Ředitelka školy provádí kontrolu práce zaměstnanců
- Škola má vypracovaný informační systém – nástěnky, schůzky, individuální konzultace...
- Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání ped. pracovníků a jejich samostudium
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem , základní školou, rodiči .
V případě potřeby se Speciálně pedagogickým centrem , Pedagogicko psychologickou poradnou v Pv, logopedem, psychologem a ostatními odborníky

ad6) Personální a pedagogické zajištění podmínek vzdělávání

- V naší mateřské škole pracují tři pedagogické pracovnice , Dvě mají úplné střední odborné vzdělání se zaměřením na předškolní výchovu a vzdělávání , mají dlouholetou praxi. Jedna pedagogická pracovnice má vysokoškolské vzdělání zaměřené na předškolní vzdělávání, má kratší praxi.
Dvě pracovnice správní – mají střední odborné vzdělání, jedna zastává funkci školnice a pracovnice na výdej stravy a druhá pracuje jako uklízečka a pracovnice na výdej stravy.
Pracovní doba + náplně práce všech pracovníků + specifické úkoly - viz přílohy
- Pedagogické pracovnice mají zájem o svůj další odborný růst – soustavně se vzdělávají samostudiem pedagogické literatury , publikací a odborných časopisů, tak aby mohly zkvalitňovat a obohacovat svoji práci
- Ředitelka školy podporuje profesionalizaci týmu, další růst profesních kompetencí (včetně svojí osoby). Vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání . Bohatá účast pedagogických pracovníků na vzdělávacích projektech a seminářích je důkazem toho, že k sebevzdělávání přistupují aktivně a mají o ně opravdový zájem.
Provozní pracovnice – účast na seminářích zaměřených na hygienickou problematiku
Záměr : Veškeré nové poznatky ze seminářů využívat a uplatňovat ve vzdělávací práci s dětmi, podporovat větší kreativitu, snažit se ještě více zviditelnit práci školy na veřejnosti

ad 7) Spoluúčast rodičů

- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu , pomáhá rodičům , nabízí poradenskou činnost, konzultační dny, odbornou literaturu, časopisy, články na nástěnce
- Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole , účastnit se různých programů, tvořivých aktivit , dle svého zájmu kdykoliv navštívit školu, podívat se, případně se zapojit do vzdělávacího procesu se svým dítětem. (včetně adaptačního procesu)
- Pedagogické pracovnice informují rodiče o dění ve škole, podávají informace o prospívání jejich dětí , jejich individuálních pokrocích .Individuální záznamy o dětech jsou důvěrné, mohou do nich nahlédnout pouze rodiče
- Chráníme a respektujeme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost . Pedagogové jednají s rodiči ohleduplně a taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.
Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- Rodiče mají možnost vyjádřit své názory , požadavky, nápady, nespokojenost či pochvalu - evaluační dotazníky , spolupodílí se tak na analýze práce školy
- Rodiče mají možnost se podílet aktivně na pomoci mateřské škole (sponzorské dary , opravy aj.)

Jako dvojtřídní MŠ máme v první třídě mladší děti (zpravidla od 3.let nebo i mladší až do 5 let), ve druhé třídě jsou děti předškolní (věk od 5 do 6 let a starší).

Kapacita MŠ

Cílová kapacita naší mateřské školy je 46 dětí.

Výjimku z počtu dětí v 1.třídě do počtu 28 dětí na základě žádosti ze strany MŠ uděluje zřizovatel - obec Klenovice na Hané - je povolena trvalá výjimka. Ve druhé třídě je maximálně 18 dětí.

Přijímání dětí – (způsob a kritéria):

- Ředitelka stanoví v souladu s § 34 školského zákona č. 561/2004 Sb., zápis k docházce do MŠ na následující školní rok. Forma vyhlášení je obvyklá v obci - prostřednictvím místního rozhlasu, vývěsky, webových stránek
- Zápis se uskutečňuje zpravidla v měsíci květnu rodiče obdrží formulář žádosti v MŠ a předají jej vyplněný ředitelce školy. Rozhodnutí o přijetí je dle správního řádu vyvěšeno v zákonné lhůtě pod registračním číslem. Rozhodnutí o nepřijetí je v zákonné lhůtě doručeno zákonnému zástupci.
- Do MŠ jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let. Ředitelka rozhoduje o stanovení zkušebního pobytu dítěte
- K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením školní docházky – povinné předškolní vzdělávání.
- V případě, že bude více přihlášek než dovoluje kapacita školy, bude ředitelka rozhodovat dle těchto platných zpracovaných kritérií.

Kritéria pro přijetí dítěte k docházce do MŠ :

1. Dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s trvalým pobytem v obci
2. Věk dítěte - s trvalým pobytem v obci
3. Délka docházky do MŠ
4. Dítě, jehož sourozenec již navštěvuje MŠ
5. Pouze při shodě - datum podání žádosti

(Směrnice + podrobně vypracovaná kritéria – viz přílohy)

Věkovému složení třídy přizpůsobujeme **metody a formy práce s dětmi.**

Vycházíme z pravdivého citátu :“ Řekni mi a já zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji, nech mne to udělat a já pochopím. „

Z **metod** využíváme především **1) prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi** dětí, které jsou založeny na jejich přímých zážitcích. Dítě získává zkušenosti především tím, že něco dělá a že to co dělá, prožívá přirozenou cestou. Snažíme se nenadhodnocovat výsledky činností, ale soustředit se na prožitek a pohodu dětí při činnosti.

Měly by být dodrženy znaky prožitkového učení :

- spontaneita (vlastní puzení k činnosti, dítě vstupuje do činností se zájmem)
- objevnost (pronikání do reality, radost z poznávání, děti samy objevují, řeší)
- komunikativnost (verbální a neverbální složka, děti komunikují mezi sebou, spolupracují dělí se o poznatky)
- konkrétnost (manipulace, experimentování, metoda pokusu a omylu, děti dělají, tvoří, zkoumají, nejen sedí a poslouchají informace od dospělého)
- celistvost (je zapojeno co nejvíce smyslů)

Dále uplatňujeme **2) spontánní sociální učení**, které je založené na principu přirozené nápodoby.

Snažíme se tedy v průběhu celého dne v mateřské škole, ve všech činnostech a situacích , které se objeví, poskytovat dítěti přirozené vzory chování a postojů, které jsou k přejímání a nápodobě vhodné.

V předškolním vzdělávání by měly být uplatňovány aktivity spontánní i řízené , vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

Další metodou, která může být pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná je

3) didakticky zacílená činnost - zde je zastoupeno učení spontánní i záměrné (cílené, plánované)

Zde se snažíme být dítěti průvodcem na cestě za poznáním , probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, objevovat, naslouchat. Ne s dítětem manipulovat a jen jej úkolovat.

Naším hlavním zájmem je připravovat prostředí, iniciovat vhodné činnosti, nabízet dítěti příležitosti, aby mělo možnost nenásilnou formou poznávat, přemýšlet , chápat a porozumět nejen sobě , ale i všemu kolem něj.

Předškolní období je nazýváno obdobím hry . Spontánní hra má nezastupitelné místo, rozvíjí všechny schopnosti dítěte, pomáhá mu získat nové zkušenosti a dovednosti potřebné pro život. Učitelka pouze pozoruje nebo se může stát partnerem, vytvářet si podklady pro diagnostickou činnost, musí respektovat právo dítěte hru odmítnout, dát mu dostatečný prostor hru dokončit, poračovat v ní ...

Velmi oblíbený je u dětí komunitní kruh, který navozuje vzájemnou důvěru a porozumění mezi učitelkou a dětmi, a také mezi dětmi navzájem. Učí se nejen svobodně vyjádřit svůj názor, ale i vyslechnout druhého, snažit se porozumět jeho potřebám.

Děti jsou vedeny otevřeně hovořit o svých radostech, problémech, komunikovat s ostatními , budovat vztahy na vzájemné úctě, důvěře a respektu. Máme zavedená pravidla:

- Pravidlo hovořit
- Pravidlo zdržet se
- Pravidlo vzájemné úcty a respektu
- Pravidlo respektování soukromí

Při vyšším počtu dětí ve třídě (25 dětí rozdílného věku) – se hodně zamýšlíme nad uplatňováním nejvhodnějších **forem** práce. Zařazujeme velmi často **individuální a skupinové činnosti**.

Práce ve skupině nám poskytuje :

- společný problém, téma
- komunikaci
- navázání sociálních vztahů
- prostor pro individuální názor
- řešení jako výsledek naslouchání
- zaujetí – nadšení pro společnou věc
- spolupráci
- učitelka odpovídá za průběh procesu nikoli za obsah, nechává dětem prostor pro vlastní nápady a řešení

Při didakticky zacílených činnostech dbáme na individuální a věkové potřeby. Pro práci s dětmi s odkladem školní docházky máme zpracovaný individuální vzdělávací plán, zaměřený na potřeby každého dítěte. Velkou pozornost věnujeme diagnostice, a to jak vstupní, tak sledování vývoje každého dítěte, zapisujeme jeho pokroky, popř. stagnaci, máme zavedené portfolio kresby, úzce spolupracujeme s rodinou

5) CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

U nás se jedná o školu rodinného typu, která má vytvořený vlastní program, založený na osobnostně orientovaném modelu předškolního vzdělávání. Náš školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro mateřské školy.

Hlavní záměr vzdělávání dětí v naší mateřské škole : Vytvořit u dětí kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

Jsme členy celostátní sítě mateřských škol se zaměřením na ekologickou a enviromentální výchovu MRKVIČKA .

Náš ŠVP vychází z rámcových cílů předškolního vzdělávání obecně :

- 1) Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- 2) Osvojování hodnot
- 3) Získávání osobnostních postojů

Respektovány jsou především klíčové kompetence :

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Školní vzdělávací program je zpracován tak, aby rozvíjel dítě v těchto oblastech :

1. *Dítě a jeho tělo* - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte , podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům
2. *Dítě a jeho psychika* - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení , jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení
3. *Dítě a ten druhý* – záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů
4. *Dítě a společnost* – záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí
5. *Dítě a svět* - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v enviromentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí

Cíle vzdělávání v naší mateřské škole :

- Vytvářet u dětí elementární povědomí o přírodě, společnosti, kultuře a vlivu člověka na okolní svět. Vytvářet vztah k místu, ve kterém žije, seznamovat děti s tradicemi obce a přispívat svým počínáním k jejich udržení
- Vytvářet optimální podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dítěte a jeho individuální osobnostní rozvoj a učení. Pomáhat dítěti stát se samostatnou osobností, schopnou prosadit se a působit na svoje okolí
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu, zaměřenému na ekologické vzdělávání a uvědomování si zodpovědnosti za vlastní chování a jednání ve společnosti. Vytvářet u nich zdravé životní návyky a životní styl, formovat vztahy k přírodě, společnosti, lidskému organismu

S pomocí našeho ŠVP se snažíme být dětem průvodci na jejich cestě za poznáním, probouzet v nich zájem a chuť dívat se kolem sebe, nebýt lhostejný ke svému okolí. Poskytujeme dětem bezprostřední kontakt s přírodou okolo naší vesnice, zařazujeme často pěší vycházky a výlety do okolí spojené s poznáním a ochranou přírody. Školní zahradu a dvorek využíváme k častému pobytu dětí, pohybovým a sportovním aktivitám, sezónním činnostem, společným akcím s rodinou. Pohybové aktivity praktikujeme jak v tělocvičně ZŠ, tak na travnatém hřišti i hřišti s umělým povrchem i v novém sportovním areálu v obci.

Postupně začleňujeme environmentální výchovu do našeho každodenního života - třídění odpadu na papír a plasty, péče o okolí MŠ.

Děti společně s p.učitelkou pečují o květinové truhlíky, pomáhají při úklidu školní zahrady – shrabování listí, sběr jablek, ořechů.

Všichni zaměstnanci školy jsou dětem příkladem svým chováním, životním stylem. Jako škola se zapojujeme do třídění odpadu v obci – Tetra pack, bioodpad apod.

Organizujeme návštěvu v chovné stanici koní Čelčice, Polkovice...navštěvujeme ZD, Zahradnictví a hospodářské dvorky.

Děti v zimě krmí ptáčky do krmítek na školní zahradě a před MŠ.

Snažíme se, aby se děti podílely na společných akcích v obci – vystoupení a besídky, nezapomínaly na tradice - oslavy Mikuláše, rozsvícení vánočního stromu, vynášení zimy aj. Vystavujeme práce dětí na podzimní a vánoční výstavě v obci.

Zařazujeme projektové dny – bramborový den, jablíčkový den, Den země, podzimní dýňování, tvořivá odpoledne s rodiči.

Spolupracujeme s Ornitologickou stanicí Ornis v Přerově, Českým svazem ochránců přírody Regionálním sdružením Iris v Prostějově, ZOO koutkem Vyškov, sdružením Děti Na větvi, využíváme jejich bohaté nabídky programů. Každoročně čerpáme inspiraci z celostátní konference environmentální výchovy ve Sluňákově i z nabízených seminářů, které se týkají ochrany životního prostředí, poznávání přírody apod.

Nadstandardní aktivity: práce s keramickou hlinou, cvičení předškoláků v tělocvičně ZŠ, výtvarný kroužek

Celkově se snažíme, aby v naší mateřské škole vládla příjemná, tvořivá atmosféra, plná pohody, klidu a porozumění a to na základě individuálního přístupu ke každému dítěti a uspokojování základních lidských potřeb. Vytváříme dětem co nejvíce podnětné prostředí a zprostředkováváme množství zážitků a prožitků, které mu napomáhají rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince přirozenou cestou. Snažíme se vytvořit základy odpovědného postoje dítěte k životnímu prostředí.

Naším záměrem je dovést děti k samostatnosti a zodpovědnosti rozhodnout se podle zásad zdravého životního stylu. Zde je nutné odstranit nadměrný ochranný přístup rodiny, popř. jiných výchovných institucí, který často neumožňuje dětem, aby zkoušely, chybovaly, experimentovaly a přijímaly rozhodnutí i jejich důsledky v reálných situacích. Pro ně potřebují dostatek příležitostí, které jim chceme poskytnout, spolupracovat při tom s rodinou.

Snažíme se, aby se děti dovedly na chvíli zastavit a žasnout nad malými i velkými zázraky přírody.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání dětí zakládáme na prožitku a přímých zážitcích, vycházejících z jejich samostatné činnosti a individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Poskytujeme dětem dostatečný prostor pro spontánní aktivity a dětské plány. Zajišťujeme jim možnost projevit se, bavit a zaměstnávat se přirozeným dětským způsobem.

Obsah vzdělávání vychází z prostředí, ve kterém žijeme, které nám skýtá konkrétní možnosti. Zvolili jsme si témata, jež děti nejvíce zajímají – souvisejí s prostředím kolem nás, přírodou, ročním obdobím, člověkem, zvířaty.

Počet integrovaných bloků je 10, vzájemně na sebe navazují, mohou se prolínat, doplňovat. V žádném případě se nespojujeme časovým obdobím, reagujeme na aktuální podněty, nápady.

Hlavní zaměření integrovaných bloků :

I. integrovaný blok „ Skřítek Medovníček je náš kamarád“

Charakteristika bloku :

V tomto bloku je dán prostor pro adaptaci. Děti se seznamují s prostředím mateřské školy a školní zahradou, s p.učitelkami a p.školnicí. Učí se žít v kolektivu dětí, vyhledávají si kamarády, učí se respektovat druhé. Vytváří si vztah k novému prostředí. Osvojují si zdravé hygienické návyky, životní návyky i dovednosti k podpoře zdraví. Děti jsou vedeny k bezpečnému pohybu a chování v prostorách školy, na zahradě i při vycházkách do okolí a v dopravním provozu. Dozví se za kým si mohou s důvěrou přijít pro radu a pomoc.

Podílí se na spoluvytvoření společných pravidel.

K motivaci v jednotlivých blocích využíváme pohádkové příběhy z knih Jana Lady o skřítku Medovníčkovi

Dílčí cíle, záměry :

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí a osobní pohody
- rozvoj komunikativních dovedností
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- .seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka :

- Medovníček se představuje a seznamuje se svými dětskými kamarády
- rozhovor s dětmi o prožitých prázdninách, zážitky – souvislý mluvený projev
- četba příběhů a pohádek o Medovníčkovi, sledování TV
- seznámení nových dětí s pravidly a prostředím MŠ
- hry námětové, konstruktivní – začlenění nových dětí do her, půjčování a úklid hraček
- zpěv jednoduchých dětských písní, rytmické hry, doprovod klavíru
- poslech a nácvič nových jednoduchých básní a říkadel
- tělovýchovné činnosti, pohybové hry, ztvárnění hudby pohybem
- rozvoj výtvarných a pracovních dovedností – jednoduché výrobky z papíru, kresba, malba, apod.
- zavedení portfolia u nových dětí, zjišťování úrovně výtvarného projevu

jednoduché pracovní činnosti v oblasti sebeobsluhy a hygieny, zdravý životní styl

- seznámení se školní zahradou – využití, pravidla, bezpečnost, úklid hraček
- pozorování prostředí, vycházky a poznávání okolí školy, vytváření vztahu k prostředí kde žijeme
- skupinové aktivity, smyslové hry

- procvičení znalosti barev, úchop kreslicího materiálu

Očekávané výstupy :

- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svoji i druhých
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vést rozhovor
- vnímat, že je zajímavé dovédat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- odloučit se od rodičů na určitou dobu, být aktivní i bez jejich opory
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Rizika :

- denní režim nevyhovující dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- málo vlídné, nelaskavé prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

II. integrovaný blok „ Skřítek Medovníček nás provází podzimem,,

Charakteristika bloku :

Zapojením všech smyslů se děti učí vnímat přírodu na podzim – barvy, plody podzimu, které rostou na poli, v zahradě i v lese. Vlastním pozorováním a prožíváním poznávají krásy podzimní přírody, sbírají přírodniny, plody – čarují s nimi, vyrábí a tvoří. Osvojují si schopnosti sdělit poznatky formou hudební, výtvarnou i pohybovou, vnímají krásu hudby. Poznávají druhy zeleniny a ovoce, jejich tvary, chuť i vůni, seznamují se s jejich významem pro zdraví lidí. Experimentují s barvami, poznávají barvy základní i doplňkové při kresbě, malbě. Děti si osvojují poznatky o přírodě (živá – neživá), vnímají počasí jako přírodní jev, snaží se pochopit souvislost mezi člověkem a přírodou. Vnímají změny počasí, naučí se pojmenovat některé přírodní jevy (vítr, mlha, jinovatka, mrholení...). Realizují pohybové a sportovní činnosti. Blíže se seznamují s okolím školy, okolním prostředím, získávají k němu hlubší vztah, učí se o něj pečovat.

Dílčí cíle, záměry .

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sama sebe, rozvoj citů ve vztahu k sobě
- osvojení si elementárních poznatků důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, vytváření kladného vztahu k přírodě jako celku a ochraně životního prostředí
- vytvoření základních postojů ke světu, ke kultuře a umění
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

-14-

Vzdělávací nabídka :

- přiblížit dětem znaky podzimu – obrazový materiál, encyklopedie, přímé pozorování
- pozorování změn v přírodě, ochrana přírody, vážit si jejich darů
- poslech a četba příběhů a pohádek, rozhovor s dětmi o hlavních hrdinech – vyjádřit myšlenku celou větou
- seznámit děti s druhy ovoce a zeleniny a s jejich významem pro zdraví člověka

- praktická výroba ovocného a zeleninového salátu – zapojení smyslů – vůně, hmat, chuť
- využití ovoce nebo zeleniny k pracovní činnosti, využití i dalších plodů přírody – kaštany, žaludy, šípky, apod.
- třídění a vytváření množin prvků podle předem stanovené vlastnosti
- pozorování okolní přírody na vycházkách – krásy kolem nás – zbarvení listů - hry s listy, sbírání – lisování
- nácvik básní a písní s podzimní tematikou – rytmižace , hra :“Na tělo“
- zapojit děti do údržby zahrady, záhonku, nebýt lhostejní ke svému okolí
- rozvoj komunikativních dovedností pro navazování vztahů ke kamarádům i dospělým
- grafomotorické a uvolňovací cviky – využití pracovních sešitů. Omalovánky, apod.
- sluchové rozlišení hlásky na počátku slova
- modelování ovoce a zeleniny
- motivační cvičení, zdokonalovat prostorovou orientaci
- zdokonalovat u dětí sebeobslužné činnosti, hygienické návyky a stolování
- tvoření z dýní– rozvoj fantazie, tvořivosti– výstavka na školní zahradě
- zapojit děti do podzimní výzdoby školy
- námětová hra:“ Na hostinu „ – jak se chováme na návštěvě , opakování zdvořilostních návyků
- výtvarné zachycení podzimu – správný úchop výtvarného materiálu
- logopedické preventivní chvílky – viz příloha

Očekávané výstupy :

- vnímat a rozlišovat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vyprávět pohádku, popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, respektovat potřeby jiného dítěte
- vnímat umělecké a kulturní podněty, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- pomáhat pečovat o okolní prostředí
- mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění

Rizika :

- nedostatek elementárních informací o funkci některých částí orgánů
- komunikačně chudé prostředí, omezený přístup ke knihám
- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření estetického vztahu, neekologické postoje
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- malá pozornost tomu, jak dítě řeší své spory s druhým dítětem
- špatný příklad dospělých, neekologické postoje

III. integrovaný blok „ Poznáváme zvířátka se skřítkem Medovníčkem „

Charakteristika bloku :

Děti si vytváří kladný vztah ke zvířatům, naučí se poznávat kde zvířata žijí – domácí, volně žijící, exotická. Kdo a jak o ně pečuje doma, v ZOO , v přírodě – jak můžeme pomoci – sbírání kaštanů, sušení pečiva pro zvířátka na zimu....Člověk nesmí zvířátka trápit.

U domácích zvířat poznávají užitek pro člověka, poznají je podle vzhledu, zvuků, dozví se čím se živí, určují mláděátka. Zařazujeme přímé pozorování zvířat na hospodářském dvorku, v zemědělském

družstvu, na poli, prohlížíme si knihy, encyklopedie. Děti zvířátka kreslí, malují, modelují, vykreslují, řeší labyrinty, poslouchají pohádky a příběhy se zvířecím hrdinou, dramatizují.
V souvislosti se změnami v přírodě – chlad, padání listů - se dozívádají jak se připravují zvířátka na zimu, jak ji přečkají .

Dílčí cíle, záměry :

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- poznávat a rozlišovat zvuky, užívání gest
- vytváření pozitivního vztahu ke zvířatům
- rozvíjet city a plně je prožívat
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka :

- hledání zvířecích kamarádů - pohádky, příběhy, fantazie dětí
- seznámení dětí s druhy zvířat, napodobování zvuků, pohybové vyjádření
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- námětová hra s hospodářstvím, ZOO, hra s dramatizačními čepičkami – improvizace pohádek- rozvoj fantazie
- četba příběhů a pohádek se zvířecími hrdiny, seznámení s literárním útvarem bajky
- prohlížení knih a encyklopedií o zvířatech, učít se orientaci v knize, šetrné zacházení
- při pobytu venku pozorování zvířat, dle možností návštěva ZD
- rytmické hry se slovy, slovní hádanky, sluchové hry, logopedické chvílky
- dramatizace pohádek o zvířatech – spojení pohybu a mluveného projevu
- respektovat vyjasněná pravidla, vyjádřit svůj názor
- výtvarně zachytit zvířecí postavu, všimnout si detailů – různé techniky
- improvizace her o zvířatech, hra s plyšovými zvířaty, stavba ZOO, apod.
- sledování TV –DVD se zvířaty džungle , moře a jinými živočichy, se kterými se běžně nesetkáváme
- řešení jednoduchých labyrintů
- zdůrazňovat dětem ochranu zvířat, učít je péči o ně, význam zvířat pro člověka
- TV činnosti- tématický blok „Domácí zvířata“ – kočka a koťata
- rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení – např. Slon má čumák, apod.
- úkoly v pracovních sešitech, grafomotorická cvičení, omalovánky
- z minimálního preventivního programu – pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje zdraví

Očekávané výstupy :

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- domluvit se slovy i gesty
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a podle ní se chovat
- spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory

Rizika:

- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů jednotlivých dětí
- prostředí komunikačně chudé
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru
- spěch a nervozita, omezování dítěte v dokončování činnosti
- nevhodný mravní vzor okolí
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- málo prostoru k samostatnému řešení konkrétních situací

IV. integrovaná blok „ Těšíme se na Vánoce se skřítkem Medovníčkem „

Charakteristika bloku :

V tomto období je působeno na dětské city a rozvoj všech smyslů . Je to období těšení. Vše prolíná s atmosférou Vánoc. Děti se přiměřeně seznamují s tradicemi a zvyky času adventního i vánočního. Prožívají Mikulášskou nadílku, chtějí udělat radost ostatním – vystoupení na vánoční besídce. Zapojují se do výzdoby třídy, tvoří dárečky , ozdoby na stromeček (stříhají, lepí, vytváří z keramické hlíny aj.). Společně pečeme vánoční cukroví, zdobíme perníčky. Děti přednáší vánoční básně , zpívají koledy, účastní se slavnostního rozsvícení vánočního stromu v obci, posezení u stromečku v MŠ, radují se z dárků . Toto období prožívají i při poslechu pohádek , snaží se pochopit co je dobro a zlo. Učí se chránit zdraví a poznávají příčiny nebezpečí (prskavky, svíčky...) .

Dílčí cíle , záměry:

- Seznámit děti s časem, adventu, Mikuláše, navodit příjemnou atmosféru Vánoc
- Posilovat prosociální chování dítěte (v rodině, ke svým blízkým, okolí)
- Rozvíjet řečové schopnosti, jazykové dovednosti, učít ovládat tempo řeči
- Seznamovat děti s lidovými zvyky, pranostikami, koledami aj.
- Rozvíjet estetické cítění u dětí
- Upevňovat časové a prostorové představy
- Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Učit děti sladit pohyb s hudbou (koordinace)
- Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (čísla)
- Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.)

Vzdělávací nabídka :

- hry podporující tvořivost, fantazii, námětové hry
- návštěva čerta , Mikuláše a anděla v MŠ – příprava básní a písní pro ně
- seznámit děti s lidovými pranostikami a vánočními zvyky, výroba adventního věnce
- poslech pohádek a příběhů s vánoční tematikou – soustředěnost na čtený text

- posilovat u dětí citové vztahy k rodině , ke kamarádům – příprava vánočních dárků
- příprava programu na vánoční besídku – dramatizace, souvislý a kultivovaný mluvený projev
- pečení cukroví na besídku – znát název surovin, zapojení smyslů chuť, čich, hmat
- psaní dopisu pro Ježíška – vyjádřit svá přání, pocity
- zapojení do vánoční výstavy v obci – přispění vlastními výrobky, návštěva výstav
- vést děti k ohleduplnosti, dokázat se vyrovnat i s případným neúspěchem
- pozorování změn v přírodě, vycházky do okolí MŠ
- vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech – vánoční přání, dárky pro své blízké
- volná hra a experimentování s materiálem – modelovací hmota, keramická hlína
- poslech a nácvič vánočních koled, básní- rozsvícení vánočního stromu v obci
- vlastní zapojení dětí do vánoční výzdoby školy, příprava slavnostní tabule , dekorace do vázy ,

- pozorování práce učitelky – výroba adventního věnce – větve z jakých stromů používáme – smrk borovice, jedle , výroba svícnu – použití přírodnin, pomerančové kůry, rozinek
- rozhovor a diskuse s dětmi na téma :“Těšíme se na vánoce“
- vánoční omalovánky – pečlivost, správný úchop
- vánoční nadílka – hry s novými hračkami, vážit si dárků, šetrné zacházení
- pozorování vánoční výzdoby v obci
- povídání si s dětmi jak se těší na vánoce, šeptání svých přání kouzelné hůlce, rozhovor s dětmi jak se připravují na Vánoce doma, jak pomáhám mamince
- prodej kaprů v obci – pozorování kaprů v kádích
- vánoční besídka – společně prožité odpoledne s našimi blízkými – vystoupení dětí, slavnostní hostina, hry s novými hračkami u stromečku, nadílka dětem, předání dárečků, přáníček
- rozloučení před vánočními prázdninami - společně posezení u stromečku – rozjímáme, zpíváme si, za zvuků koled a vůni z aromalampy si ukazujeme vánoční zvyky – krájení jablíčka, pouštění lodiček, hod střevícem, lití vosku , zapálení svíček, prskavek, betlém...

Očekávané kompetence :

- naslouchat, soustředit se na čtený text, umět vyjádřit svoje pocity
- rytmičovat, užívat paměť , přednést samostatně báseň
- umět vést dialog (naslouchat druhým, vyčkat, až dokončí myšlenku, sledovat obsah, ptát se)
- zachovávat správné držení těla, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka , zvládat jemnou motoriku (zacházet s výt.v.materiálem, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- chápat základní číselné a matematické pojmy (orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední), poznat některá čísla
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností , zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zacházet s hud. nástroji, zazpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- zachytit a vyjádřit svoje prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby nebo dramatické improvizace)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, vnímat co si přeje druhý, vycházet mu vstříc, chovat se citlivě, pochopit, že každý má ve skupině svou roli
- mít povědomí o tradicích vánočních svátků, samostatně se umět o nich vyjádřit

Rizika :

- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte

- 18 -

- málo vlídné, strohé a nelaskavé prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film), jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné a obměňované prostředí
- vytváření komunikativních zábran – donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu, strachu
- prostředí komunikačně chudé, špatný jazykový vzor

V. integrovaný blok „Skřítek Medovníček se raduje – zima je tady „

Charakteristika bloku :

V tomto období se děti seznamují se zákonitostmi zimy, učí se poznávat vlastnosti sněhu a ledu – vlastní pokusy, experimenty . Společně sypeme ptáčkům do krmítek, pozorujeme stopy ptáků a zvířat ve sněhu, nosíme krmení ke krmelci. Řešíme co dělají zvířata v zimě.

Děti si hrají na sněhu, klouzají se na ledu, bobují, sáňkují. Povídají o všech ostatních zimních sportech, poznávají vliv počasí na oblékání lidí, učí se chránit svoje zdraví. Zimní téma zpracováváme výtvarně, hudebně i formou mluveného slova.

V tomto bloku prolíná i podtéma zápisu dětí do I. třídy – hry „na školu“, opakování všech znalostí . Nezapomínáme ani na Masopust a s ním spojené radovánky.

Dílčí cíle , záměry :

- poznávat přírodní okolí v zimě, sledovat změny v přírodě, pomáhat jí
- rozvíjet tvořivé myšlení, řešení problémů
- zaměřovat se na to, co je důležité z poznávacího hlediska, nacházet charakteristické rysy jevů, předmětů
- rozvíjet řečové a jazykové schopnosti vnímáním, nasloucháním, vyjadřováním
- osvojit si poznatky o těle, jeho zdraví a o zdravém životním stylu
- získat poznatky a dovednosti potřebné při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka

- rozhovor s dětmi o prožitých vánocích, dárkách – souvislý mluvený projev, vyjádření prožitků
- kresba na základě citového prožitku :“Moje vánoce“- malba barvami, tuší
- seznámit děti se znaky zimy na základě pozorování, experimentu, apod.
- nácvik básní a písní se zimní tematikou
- vést děti k co největší samostatnosti při oblékání, úklidu ,apod.
- učit děti pracovat ve skupině, spolupracovat – koláže
- pozorovat přírodní jevy – sněžení, tání , led - vlastnosti- tvárnost, pokusy, experimenty
- dle možností jízda na bobech – technika, bezpečnost při jízdě
- poznávání lidského těla formou hry:“Na lékaře“ , encyklopedie, Kostičky – Bacily se nemyly
- zdůraznit dětem důležitost prevence nemocí, úrazů, zdravá strava, pohyb, apod.
- seznámit děti s druhy zimních sportů – pohybové vyjádření, motivační cvičení
- pozorování a pojmenování ptáků, kteří u nás zůstávají přes zimu –sypání potravy do našeho krmítka, nošení krmiva zvířátkům ke krmelci
- správný postup při oblékání na pobyt venku, starší děti . zavazování tkaniček

- 19 -

- při pobytu venku – otiskování stop, vytváření cest ve sněhu, tvarování koulí, stavba sněhuláka, iglů, báboviček ze sněhu , barevné obrazy – vlastní fantazie dětí
- grafomotorická cvičení – sledování správného úchopu, tlaku na kreslicí materiál
- manipulace s geotvary – pojmenování, sestavování mozaiky – rozvoj představivosti, fantazie
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj paměti, postřehu a pozornosti – příprava dětí na zápis do ZŠ
- námětová hra „Na školu“ – opakování znalostí školáků k zápisu do ZŠ hravou formou, povídání o škole, hry, úkoly
- Masopustní radovánky

Očekávané výstupy :

- zaměřovat se na to,co je důležité z poznávacího hlediska,nacházet charakteristické rysy

jevů, předmětů

- vyjadřovat samostatně myšlenky, úvahy a vhodně formulovat věty
- vyjadřovat své představy a zachycovat skutečnost různými výtvarnými technikami a dovednostmi
- pojmenovat části lidského těla, některé orgány, vědět kde se nachází
- mít povědomí o významu péče o čistotu, zdraví a zdravou výživu
- mít povědomí o ročním období – zimě – hl. znaky, vlastní poznatky, prožitky

Rizika :

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nebezpečné a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu MŠ
- špatný příklad dospělých (chování k životnímu prostředí, neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem nás)

VI.integrovaný blok „ Skřítek Medovníček jede na výlet,,

Charakteristika bloku :

Součástí tohoto IB je vytvářet u dětí základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu. Seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků, hledat souvislosti mezi dopravou a životním prostředím. Nabízí se nám zde bohaté příležitosti k tvořivým činnostem (koláže, práce s papírem, skládání, konstruování), k zařazování různých pohybových her apod.

Dílčí cíle, záměry :

- vytváření elementárního povědomí o technickém prostředí
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- poučit děti o možných nebezpečných situacích, jak se chránit
- získání schopností řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznámení dětí s důležitými druhy povolání
- seznamování s pravidly chování ve vztahu ke druhému

- 20 -

Vzdělávací nabídka :

- přirozené pozorování dopravních prostředků (vycházky do okolí školy, pojmenování)
- konstruktivní hry s dopravní tematikou, námětové hry na policisty, na dopravu, apod.
- dechová a artikulační cvičení – napodobování zvuků dopravních prostředků
- hra na dopravu s dopravními vestami – vytváření prvkových skupin
- výtvarné ztvárnění dopravních prostředků – různé techniky, konstruování, koláže
- seznámení a nácvik básní – srozumitelný a kultivovaný přednes
- řešení labyrintů – rozvoj logického myšlení, postřehu
- seznámení dětí s některými důležitými dopravními značkami, znát jejich účel a význam
- vést děti k dodržování základních bezpečnostních pravidel při silničním provozu
- vytváření významových kategorií – určování podle obrazového materiálu
- tělovýchovné činnosti, PH s dopravní tematikou „ Na barevné vlaky, Na traktory, Na auta“ aj.
- seznámení s významem práce ostatních dospělých – záchranáři, hasiči, policisté

- zdokonalení rozlišení pravé a levé strany – ve všech činnostech, při pobytu venku
- seznámení s funkcí semaforu, znát jeho význam, barvy – hra :“Semafor“ –cvičení postřehu, rychlosti
- prohlížení knih a encyklopedií
- sluchová cvičení – poslech zvuků – určení dopravního prostředku
- úkoly s dopravní tematikou v pracovních sešitech – grafomotorická cvičení
- řešení hádanek na základě určitých informací – rozvoj logického myšlení
- nácvik a poslech písní, hudebně pohybové hry s dopravními náměty

Očekávané výstupy :

- osvojit si základní poznatky o okolním prostředí v souvislosti s dopravou
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci v různém prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují, odmítnout podílet se na zakázaných činnostech
- pochopit, že každý má ve společenství svoji roli
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla

Rizika :

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti
- nevhodné vzory a modely chování, necitlivé vztahy a postoje okolí
- nejednoznačně zformulovaná pravidla chování, nedodržování pravidel, špatný vzor
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné nebo žádné odpovědi na otázky dětí

VII. integrovaný blok „ Přivoláváme jaro se skřítkem Medovníčkem „

Charakteristika bloku :

V následujícím integrovaném bloku si budeme všimát nového života v přírodě (rašící pupeny, první květinky, zelená tráva, mláďata), upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou. Přiblížíme dětem lidové tradice a zvyky (vynášení Morany, Velikonoce). Budeme upevňovat povědomí o správném chování k přírodě a životnímu prostředí , společně se zapojíme do úklidu školní zahrady. Budeme hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů, rozvíjet všechny smysly.

- 21 -

Dílčí cíle, záměry:

- vytvořit povědomí o světě s živou a neživou přírodou
- seznámit děti s hlavními znaky jara – všechny projevy
- rozvíjet úctu k životu ve všech formách
- rozvíjet schopnosti a poznatky umožňující pocity a dojmy vyjádřit
- rozvíjet představivost a fantazii
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky

Vzdělávací nabídka :

- poslech příběhů s jarní tematikou – vyprávění svými slovy, soustředěnost na čtený text
 - prohlubování a rozšiřování poznatků o změnách v přírodě v jarním období -
- obrazový materiál, pozorování, pokusy, experimenty
- vycházky do okolí, pozorování probouzející přírody, péče o okolí

- sluníčkové čarování – barevné pokusy – voda , hedvábný papír
- seznámení s jarními květinami – obrazový materiál, hudebně pohybové hry
- hravé cvičení pro děti – tématický blok „jaro“
- nácvik písní s jarní tematikou, použití doprovodných rytmických nástrojů, poslech hudby
- pracovní činnosti – modelování, stříhání, skládání papíru – samostatnost při práci, pečlivost
- poezie a verše o jaru, práce s knihou
- nácvik básní o jaru – kultivovaný přednes
- námětová hra :“Na knihovnu“
- podle obrázku poznat hudební nástroj – pohybové vyjádření, jak se na ně hraje, poznat je podle poslechu
- orientace v prostoru – závodivé hry na hřiště – hrubá motorika
- rozloučení se zimou – přivolávání jara – hra na čaroděje
- didaktická hra :“Ztracená zvířátka“- domácí zvířata a jejich mláďata
- prohlížení knih a časopisů se zvířaty
- TV činnosti – „ Rozcvičky v MŠ“ – motivační cvičení /H.Volfová, Pohybové pohádky
- práce s pracovními sešity – grafomotorická cvičení
- učit děti chování a péči o zvířata, vytvářet kladný vztah k živým tvorům

Očekávané kompetence :

- vnímat, že svět přírody i lidí má svůj řád
- mít povědomí o významu přírody pro člověka
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Rizika :

- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená jeho chápání
- špatný příklad dospělých
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo názornosti a prostoru pro rozvoj fantazie
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení

- 22 -

VIII. integrovaný blok „ Skřítek Medovníček zahradníkem „

Charakteristika bloku :

V tomto integrovaném bloku budeme klást důraz na sounáležitost s okolní přírodou, budeme se s dětmi co nejvíce pohybovat venku , pracovat na školní zahradě , ošetřovat naši zahrádku, sázet, okopávat, zalévat. Budeme poznávat okolní zahrádky a zahrady, rostlinky, květiny, stromy a keře. Navštívíme místní zahradnictví.

Dílčí cíle, záměry:

- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat
- osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému

Vzdělávací nabídka :

- formovat vztah dětí k přírodě, jak může člověk ovlivnit přírodu svým chováním
- upozorňovat děti na význam živin pro růst rostlin – pozorování, návštěva místního zahradnictví

- vysvětlit dětem koloběh vody v přírodě – obrazový materiál, DVD, práce s knihou, experimenty
- vnímavě poslouchat příběhy s dětským hrdinou – slovní charakteristika postavy, určení vlastností
- znázornit vztah dětí k přírodě – kresba na základě citových prožitků
- rozvíjet hudební představivost ve hrách, práce s písní
- setí semínek rukoly, řeřichy – využití této rostliny, pozorování klíčení hrachu – pokusy
- nácvik tanečků na motivy dětských písní – vyjádření hudby pohybem
- seznámení dětí se vším co rostliny potřebují ke svému růstu – sázení na školní zahrádce
- výstavka jarních květin, větvičky keřů, apod.- názornost, popis, typické barvy
- seznámit děti s některými stromy, znát jejich názvy, pozorovat pupeny, listy
- výtvarné zobrazení jarní přírody – malba, kresba, netradiční techniky
- údržba vlastní skalky na zahrádě, pomoc dětí při zalévání, starost o rostliny
- pomoc dětí při úklidu a údržbě zahrady – hrabání trávy, sběr klacíků, apod.
- TV činnosti – motivovaná cvičení na dvoře, běh po nerovném terénu, závodivé hry ve dvojicích, v družstvech
- při pobytu venku vést děti ke kladnému vztahu k přírodě, neničit ji, pozorovat její krásu
- grafomotorická cvičení – pracovní sešity, sledování správného úchopu a tlaku na kreslicí materiál
- umět vytvořit skupinu předmětů o daném počtu prvků, rozhodnout, která z daných skupin má více, méně nebo stejně prvků

Očekávané kompetence :

- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, spoluvytvářet prostředí pohody
- rozlišovat aktivity, které mohou okolní prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické činnosti
- spolupracovat s ostatními, respektovat potřeby jiného dítěte
- uvědomovat si své možnosti i limity, přijímat i svůj případný neúspěch
- vědomě využívat všech smyslů, přemýšlet a vést jednoduché úvahy

Rizika :

- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí, nedostatek pozitivních příkladů, zahlcování podněty a informacemi

- 23 -

IX integrovaný blok ,, Představujeme rodinu skřítku Medovníčkovi,,

Charakteristika bloku :

V tomto období s dětmi upevňujeme vztah k rodině, rodinným příslušníkům, posilujeme citové vazby. Podrobně rozebereme strukturu rodiny, povídáme si o tom, jak jsme přišli na svět Učíme se dělat jiným něco pro radost. Připravíme besídku pro maminky a babičky, naučíme se básně a písně, tanečky, budeme dramatizovat pohádky. Uplatníme estetické výtvarné složky, vyrobíme dárečky z keramiky.

Dílčí cíle,záměry :

- rozvíjet schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat city
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- získávání některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Vzdělávací nabídka :

- Představujeme Medovníčkovi svoji rodinu - struktura rodiny, uvědomujeme si nejbližší členy rodiny , upevňujeme pojmy - otec, matka, bratr, sestra, babička, dědeček, teta, strýc ..., starší děti – jména rodičů
- upevňování citových vztahů k rodinným příslušníkům – vyprávění, beseda s dětmi , povídání o tom co cítí ke svým rodičům
- poslech příběhů z knih a časopisů k této tématice
- práce s knihou „Slabikář slušného chování“
- kontaktní psychosomatické hry
- vytváření určitého souboru prvků ze členů rodiny – číselná řada 1 – 10, pojmy více, méně
- seznamování dětí s povoláním svých rodičů, pojmenování některých známých řemesel – hra „Na řemesla“
- námětová hra :“Na rodinu“ – rozdělení úloh v rodině, zdvořilostní chování
- kresba na téma maminka – portrét, postava – různé techniky
- prohlubování lásky k domovu, důvěry v rodiče
- nedůvěra k cizím lidem , opatrnost chování – primární preventivní program

- výroba dáreků pro maminky a babičky – keramika, práce s papírem
- básně a písně pro maminky a babičky – srozumitelný mluvený projev
- pečeni cukroví na besídku – pojmenování surovin, vykrajování tvarů , pomoc dětí při výzdobě třídy, příprava pohoštění

- PH“ Všichni domů , Na domečky“, honička dvojic – spolupráce mezi dětmi
- didaktická hra :“Naše máma povídala „
- úkoly z pracovních sešitů, omalovánky s motivy rodiny, správný úchop a tlak na výtvarný materiál
- vést děti k tomu, aby samostatně vyřídily vzkaz, samostatně řešily drobné problémy
- beseda na téma „ Kde bydlím, co zde mám rád“ - obrazový materiál, vlastní zážitky, uvědomění si rozdílu mezi městem a vesnicí, poznávat co je svět, planeta Země , získat toleranci a povědomí o životě lidí různých barev pletí
- sledování - Kostičky s tématem „Naše rodina“

- 24 -

Očekávané kompetence :

- ❖ uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí porozumět, že změny jsou přirozené, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem venku i doma
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, odlišnosti jsou přirozené
- řešit problémy, úlohy a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
- zvládnout sebeobsluhu a pracovní úkony
- naučit se z paměti krátké texty, poznat některá písmena a čísla

Rizika :

- nedostatek sociálního citění, necitlivé vztahy a postoje okolí
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečně psychosociálně bezpečné prostředí, s nedostatkem porozumění a tolerance
- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- omezování samostatnosti dítěte, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní

X. integrovaný blok „Skřítek Medovníček se loučí s kamarády“

Charakteristika bloku :

V posledním integrovaném bloku shrneme s dětmi veškeré poznatky za uplynulý školní rok, a to formou kvízů, hádanek. Projdeme se výtvarným i literárním rokem. Bude to období výletů a vycházek do přírody, oslav Mezinárodního dne dětí.

Zahrajeme si na „Cestu kolem světa“ s poznáváním jiných kultur, lidí rozmanité pleti, budeme si povídat o naší planetě Zemi apod..

Dílčí cíle, záměry:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody
- rozvoj schopností receptivních - vnímání, naslouchání, produktivních – výslovnost, mluvený projev
- posilování přirozených poznávacích citů – radost z objevování
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině, mateřské škole, v dětské skupině
- seznamování se světem kultury, umění
- poznávání jiných kultur, vytváření povědomí o sounáležitosti se světem planetou Zemí

Vzdělávací nabídka :

- oslava svátku MDD – „týden radovánek“
- dětský karneval v maskách – karnevalový průvod vesnicí
- vědomostní kvízy – plnění úkolů z různých oblastí – spolupráce dětí, „malá maturita“

- 25 -

- pěší výlety do přírody – okolní hájky a remízky, plodiny na poli, les, potok aj.
- školní výlet – společenské chování dětí, pohyb v novém prostředí
- opakování básní a písní, které se děti během roku naučily – různé zábavné hry, hádanky, apod.
- „cesta kolem světa“ – poznávání jiných kultur, lidí jiné rasy
- řešení myšlenkových i praktických problémů – hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti
- vyjadřování své fantazie a představivosti ve výtvarných a pracovních činnostech
- program na pasování školáků
- noční spaní v MŠ – sociální zralost dětí
- „procházka výtvarným rokem“ - výroba papírových složek + výzdoba

- „ procházka literárním rokem“

- slavnostní ukončení školního roku s p.starostou, rozloučení s dětmi

Očekávané výstupy :

- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ve známých situacích ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování
- uvědomovat si svá práva ke vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, hodnotit svoje zážitky
- vnímat, že svět je pozoruhodný, rozmanitý, různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

Rizika :

- nedostatek informací o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- nedostatečný prostor k experimentování a samostatnému řešení poznávacích zkušeností
- stresy a napětí, nejistota
- autoritativní vedení
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- převaha zprostředkovaného poznávání světa

- 26 -

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Každá mateřská škola, která si vytváří svůj vlastní školní vzdělávací program, potřebuje zpětnou vazbu o tom, jak celý systém uvnitř MŠ funguje. K tomu nám slouží hodnocení a evaluace.

Hodnocení provádí učitelky vlastně nepřetržitě - hodnotí svou práci, činnosti, které s dětmi provádí, reakce a chování celé skupiny.

U **evaluace** se jedná již o jakési vyhodnocování procesu vzdělávání (vzdělávacích činností, podmínek, situací) a jeho výsledků. Provádí se systematicky a pravidelně, výsledky jsou v praxi smysluplně využívány. Probíhají zde obvykle tyto fáze : vnímání, zpětná vazba, reflexe, analýza příčin a následků, vyvození poznatků a závěrů, plánování a aplikace - využití závěrů pro další práci.

Smyslem evaluace je posunout naši práci směrem ke zvýšené kvalitě, odstranit nežádoucí návyky a neefektivní způsob práce.

Techniky , které využíváme k získávání informací jsou – rozhovory, diskuze, dotazníky, rady, hospitace, SWOT analýza , kontrolní činnost ředitelky.

Obsahem našeho evaluačního systému je :

1) Evaluace na úrovni školy - časový plán, kdo zodpovídá

- naplňování cílů ŠVP , kvalita podmínek vzdělávání - ředitelka
- SWOT analýza – vždy před zpracováním nového ŠVP – kolektiv MŠ pod vedením ředitelky
- Závěrečná evaluace integrovaných bloků na konci šk. roku – učitelka

- Vyhodnocování práce pedagogů – viz hospitační plán – – ředitelka
- Vyhodnocování práce správních zaměstnanců – zápisy do knihy kontrol – průběžně – ředitelka
- Vyhodnocení evaluačních dotazníků od rodičů + evaluačních dotazníků zaměstnanců – ředitelka + kolektiv

Vnější hodnocení školy provádí ČŠI, zřizovatel školy .

2) *Evaluační na úrovni třídy*

- evaluační integrovaných bloků- průběžně - pedagogické pracovnice
- diagnostický záznam o skupině dětí ve třídě – 1krát ročně (měsíc říjen) – učitelky
- pololetní evaluační – 1krát v roce – učitelky

3) *Hodnocení dítěte* - je prováděno průběžně , v oblasti :

- hrubé a jemné motoriky
- řeči, výslovnosti, komunikace
- grafomotoriky, laterality
- smyslového vnímání
- pozornosti, paměti
- výtvarné úrovně (portfolio kresby, označování výkresů datem)
- projevů chování

Pro sledování dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte – k tomu nám slouží vstupní diagnostický záznam, do dalších diagnostických archů zaznamenáváme pokrok dítěte, popř. stagnaci, mapujeme v čem je úspěšné, kde má problémy, jak se dále vyvíjí a z toho vyvozujeme závěry a postupy pro další práci. Hodnocení není v žádném případě zaměřeno na srovnávání dětí , konfrontaci s úrovní vrstevníků, ale vždy se soustředí na individuální pokroky jednotlivého dítěte. Všechny písemné záznamy nebo další doklady z vyšetření apod. jsou důvěrné a jsou přístupné pouze učitelkám v MŠ a zákonným zástupcům dítěte.

- 27 -

4) *Sebereflexe - (hodnocení sebe sama) :*

to je prováděno formou autoevaluačních dotazníků – zde si každý pracovník sám musí odpovědět , zda postupuje správně. Znamená to sledovat výsledky své vlastní práce, snažit se je objektivně posoudit, porovnávat je s obecnými požadavky

Nedílnou součástí evaluačního systému školy je evaluační plán a plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky - viz přílohy

- 28 -

Příloha ŠVP - **Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami**

ŠVP pro předškolní vzdělávání v Mateřské škole Klenovice na Hané vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Zároveň vychází z RVP PV, který je východiskem pro přípravu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí mateřské školy.

Dítě se speciálně vzdělávacími potřebami je takové dítě , které pro svůj rozvoj a naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

5 stupňů podpůrných opatření

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola na základě vlastního pozorování, bez doporučení poradenského zařízení. PLPP zpracovává škola samostatně. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Naše MŠ spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou v Prostějově a SPC v Prostějově.

1. Stupeň podpůrných opatření

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP

Plánem pedagogické podpory, dále PLLL, jeho vypracováním a poskytováním tohoto druhu pedagogické podpory, rozumíme poskytování podpůrných opatření 1.stupně.

PLPP bude zpracován dle přílohy k vyhlášce č.27/2016

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží , speciálně vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování plánu.

Plán pedagogické podpory učitelka vyhodnotí nejpozději do 3.měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření dle vlastního pozorování dítěte, kdy se zaměřuje na vývoj speciálních vzdělávacích potřeb a naplňování cílů PLPP. Nepovedou – li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitel školy společně s učitelkou po předchozí konzultaci s rodičům využití pedagogicko – psychologické poradny, ŠPZ.

Do doby zahájení podpůrných opatření 2. a vyššího stupně pracuje škola s PLPP :

S PLPP seznámí škola neprodleně zákonné zástupce dítěte na osobní schůzce. O této schůzce provede ředitel zápis.

Postup před přiznáním podpůrných opatření 2. až 5. stupně

Ředitel školy určí pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci s poradenským zařízením.

Pro účely poskytované poradenské pomoci škole zajistí tato osoba předání PLPP, podle kterého se dítě dosud vzdělávalo, spolupracující poradně.

Poradenskou pomoc šk. poradenského zařízení může využít dítě a jeho zákonný zástupce na základě doporučení školy, svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. Neposkytuje-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující

k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení podle §10 odst. Zákona č.359/1999Sb. O sociální ochraně dětí.

Při vydání zprávy a doporučení školským poradenským zařízením, je o obsahu zprávy informován školským poradenským zařízením zákonný zástupce dítěte.

Vypracování individuálního vzdělávacího plánu

Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte zpracuje škola IVP dítěte, pokud to vyžadují vzdělávací potřeby dítěte.

IVP je závazným dokumentem a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/2016 Sb.

Je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte.

Za zpracování a provádění IVP je odpovědný ředitel školy. S IVP seznámí ředitel všechny pedagogické pracovníce mateřské školy a současně zákonného zástupce dítěte. Poskytování vzdělávání dle IVP spolupracuje se šk. poradenským zařízením, které nejméně jednou ročně vyhodnotí naplňování IVP.

Dítě s odkladem školní docházky a děti nadané

Zvýšenou pozornost věnujeme dětem s odkladem školní docházky. Pokroky jsou zaznamenávány v individuálním hodnocení dítěte a konzultovány se zákonnými zástupci dítěte.

Vytváříme podmínky k co největšímu využití a potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí i pro vzdělávání dětí nadaných. Za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Dítě, které vykazuje známky nadání bude nadále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá způsobem, při kterém je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se nadále tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.